

DARUVARSKE TOPLICE
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju
DARUVAR

**PLAN DJELOVANJA ZA PROMICANJE I USPOSTAVLJANJE
RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA
2025. – 2027.**

UVOD

Ovim Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova (dalje u tekstu: Plan) promiče se ravnopravnost žena i muškaraca u cilju postizanja pune ravnopravnosti u DARUVARSKIM TOPLICAMA Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju (dalje u tekstu: Daruvarske toplice).

Ovaj Plan djelovanja sastavljen je sukladno smjernicama Europske komisije iz Strategije za rodnu ravnopravnost 2022–2026, kao i Zakonu o ravnopravnosti spolova (NN 82/2008, 125/2011, 20/2012, 138/2012, 69/2017).

Plan se donosi nakon što je provedena analiza zastupljenosti žena i muškaraca u strukturi radnika, na rukovodećim pozicijama, među zdravstvenim i nezdravstvenim radnicima, kao i u ostvarivanju određenih materijalnih prava iz radnog odnosa.

Prikupljeni su podaci o mjerodavnim zakonskim propisima i općim aktima koje Daruvarske toplice primjenjuju u svakodnevnom radu u području ravnopravnosti spolova, analize radnika Bolnice prema spolu i njihovom sudjelovanju u nadzornim i upravljačkim tijelima.

Ravnopravnost spolova je jedna od temeljnih vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske sa ciljem zaštite diskriminacije spola i stvaranja jednakih mogućnosti za žene i muškarce. Ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednakopravni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata.

PRAVNA OSNOVZA DONOŠENJE PLANA

U cilju prikaza institucionalnog djelovanja u nastavku se daje pregled mjerodavnog prava RH i postojećih akata Daruvarskih toplica koji se odnose na ravnopravnost spolova i zabranu diskriminacije i koje Daruvarske toplice primjenjuju u svakodnevnim aktivnostima.

Zakon o obveznim odnosima

Svaka fizička i pravna osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti pod prepostavkama utvrđenim zakonom. Pod pravima osobnosti u smislu Zakona o obveznim odnosima razumijevaju se prava na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr.

Zakon o suzbijanju diskriminacije

Spolno uz nemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobi, koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje. Na uz nemiravanje i spolno uz nemiravanje na

odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o suzbijanju diskriminacije koje se odnose na diskriminaciju.

Zakon o ravnopravnosti spolova

Rodna ravnopravnost spolova prema Zakonu o ravnopravnosti spolova znači da su muškarci i žene jednakopravni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanja svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata.

Diskriminacija na temelju spola (u dalnjem tekstu: diskriminacija) označava svaku razliku, isključenje ili ograničenje učinjeno na osnovi spola kojemu je posljedica ili svrha ugrožavanje ili onemogućavanje priznanja, uživanja ili korištenja ljudskih prava i osnovnih sloboda u političkom, gospodarskom, društvenom, obrazovnom, socijalnom, kulturnom, građanskom ili drugom području na osnovi ravnopravnosti muškarca i žene.

Zakonom o ravnopravnosti spolova zabranjuje se diskriminacija na temelju bračnog ili obiteljskog statusa. Nepovoljnije postupanje prema ženama na osnovi trudnoće i materinstva smatra se diskriminacijom. Zabranjuje se diskriminacija na temelju spolne orientacije.

Zabranjuje se diskriminacija u odnosu na mogućnosti dobivanja i nabave roba kao i diskriminacija u pružanju i pristupu uslugama.

Zakon o ravnopravnosti spolova razlikuje uz nemiravanje i spolno uz nemiravanje. Uz nemiravanje je svako neželjeno ponašanje uvjetovano spolom osobe, koja ima za cilj ili koja stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva i koje stvara neugodno, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Spolno uz nemiravanje je svako neželjeno verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje spolne naravi, koje ima za cilj ili predstavlja povredu osobnog dostojanstva i koje stvara neugodno, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Uz nemiravanje i spolno uz nemiravanje predstavljaju diskriminaciju.

Zakon o radu

Zakonom o radu propisano je da poslodavac poduzima mjere za sprječavanje uz nemiravanja ili spolnog uz nemiravanja. Ako su mjere koje je poduzeo očito neprimjerene, radnik koji je uz nemiravan ili spolno uz nemiravan ima pravo prekinuti rad i zatražiti zaštitu pred nadležnim sudom.

OPĆI AKTI DARUVARSKIH TOPLICA

Upravljanje i donošenje odluka u Daruvarskim toplica temelji se na ovlastima propisanim statutom i Pravilnikom o radu, te drugim relevantnim propisima kao što su naprijed navedeni generalni zakonski propisi, te propisima u području zdravstva, a to su Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o

plaćama u državnoj službi i javnim službama, Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama, Temeljni kolektivni ugovor za zaposlenike u javnim službama, Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja i drugi. Navedenim aktima zabranjena je izravna ili neizravna diskriminacija na području rada i radnih uvjeta, uključujući i kriterije za odabir pri zapošljavanju i napredovanju.

Na temelju naprijed navedenih zakonskih i podzakonskih akata u Daruvarskih toplicama doneseni su slijedeći akti koji u potpunosti ili djelomično sadrže odredbe o zabrani diskriminacije i ravnopravnosti spolova.

Pravilnik o postupku i mjerama za zaštitu dostojanstva radnika

Pravilnik sadrži moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju voditi svi znanstveni, stručni, administrativni i svi drugi zaposlenici Daruvarskih toplica. Prema temeljnim načelima i pravilima Etičkog kodeksa svaki zaposlenik Daruvarskih toplica treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uz nemiravanje ili izrabljivanje. (*načelo jednakosti i pravednosti*).

Diskriminacija je prema Pravilniku svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orientaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, životnoj dobi, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Pravilnik zabranjuje svaku vrstu uz nemiravanja. Spolno uz nemiravanje je neprihvatljivo.

Pravilnik o radu Daruvarskih toplica

Pravilnik o radu Daruvarskih toplica sadržava odredbe o zaštiti dostojanstva radnika od izravne ili neizravne diskriminacije na području rada i radnih uvjeta, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju, napredovanju, profesionalnom usmjeravanju, stručnom osposobljavanju i usavršavanju te prekvalifikaciji, sukladno posebnim zakonima.

Uz nemiravanje je prema Pravilniku o radu svako neželjeno ponašanje uzrokovanovo nekim od sljedećih osnova: rasa ili etnička pripadnost ili boja kože, spol, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračni ili obiteljski status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko nasljeđe, izražavanje ili spolna orientacija, koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Spolno uz nemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizički neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo ponašanje.

Pravilnikom o radu štite se prava trudnica, roditelja i posvojitelja u svezi s korištenjem tih prava

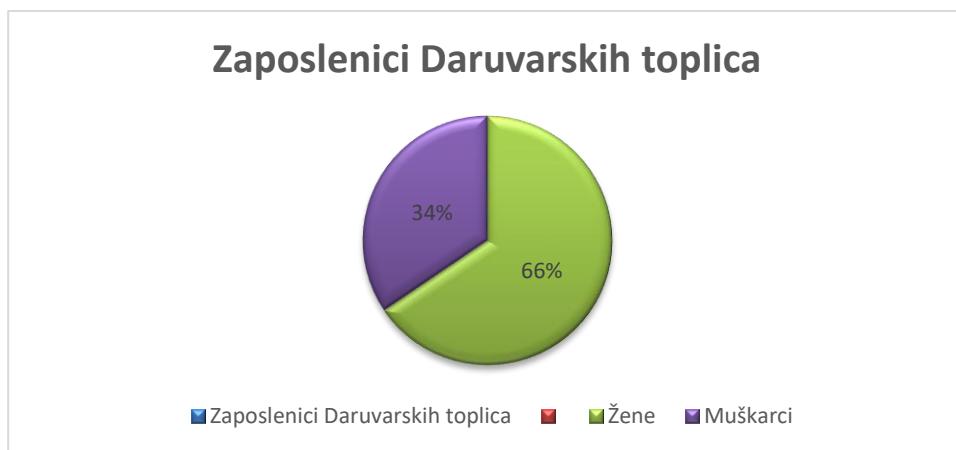
za vrijeme trudnoće, korištenja rodiljnog, roditeljskog, posvojiteljskog dopusta, rada s polovicom punog radnog vremena, rada i skraćenom vremenu zbog pojačane njege djeteta, dopusta trudnice ili majke koja doji dijete, te dopusta ili rada u skraćenom radnom vremenu radi skrbi i njege djeteta u razvoju.

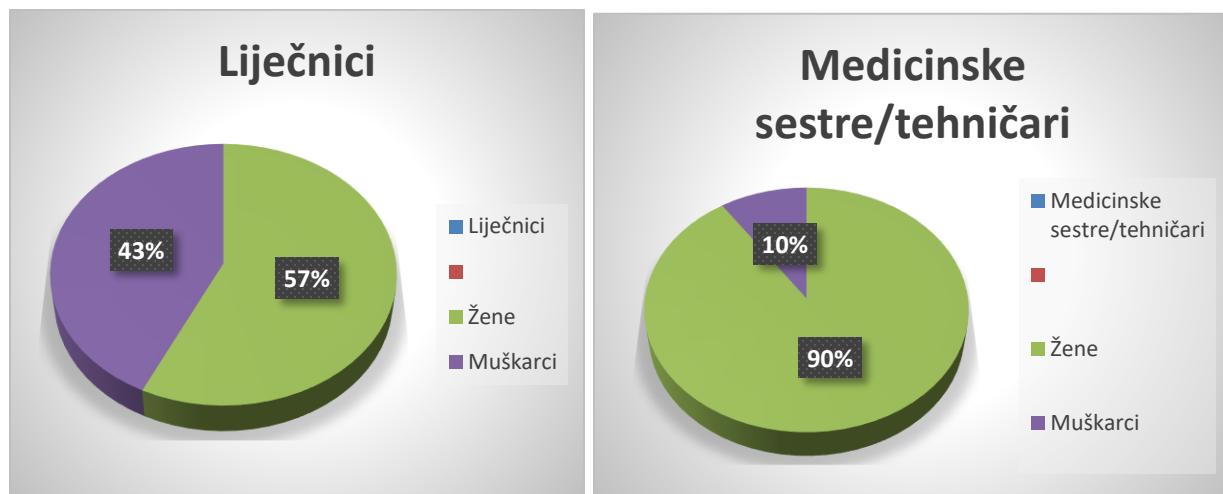
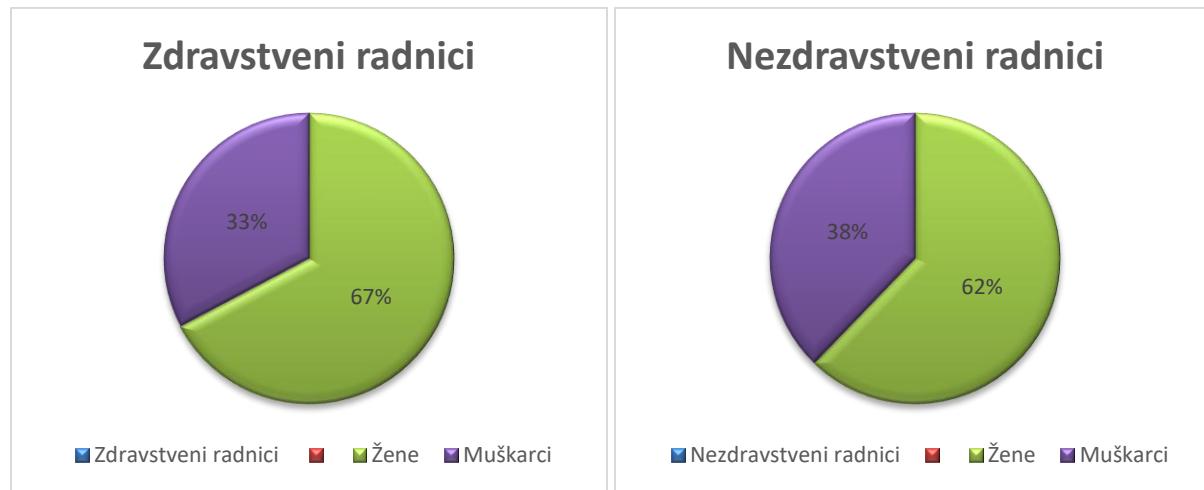
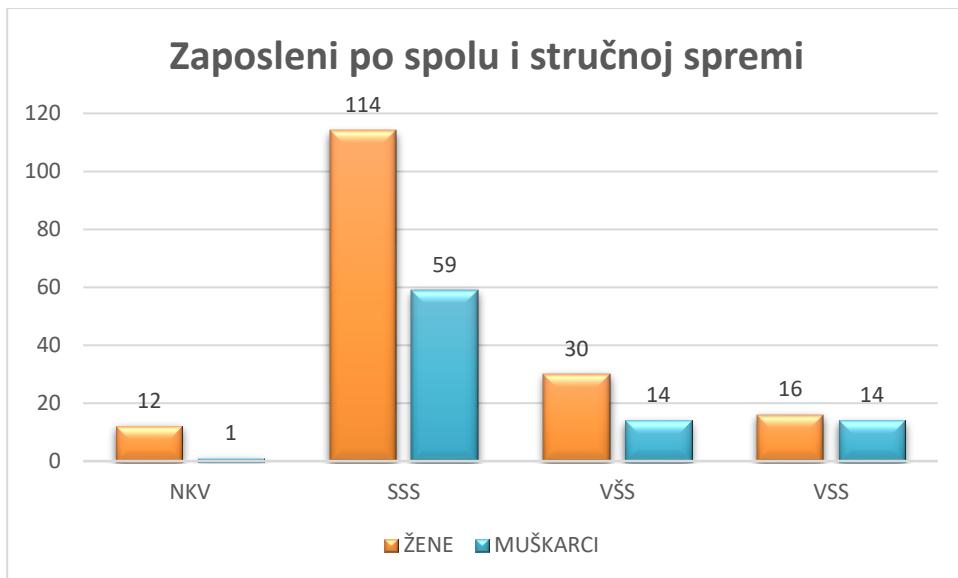
Ovdje treba posebno naglasiti da se temeljem odredbi Zakona o ravnopravnosti spolova posebne mjere kojima se osigurava stvarna ravnopravnost muškaraca i žene, kao i mjere koje su usmjerene zaštiti žena, osobitu u vezi s trudnoćom i materinstvom ne smatraju diskriminacijom.

PODRUČJE ZAPOŠLJAVANJA I RAD

Ljudski potencijali Daruvarskih toplica

Ovaj Plan djelovanja za promicanje ravnopravnosti spolova temelji se na analizama koje je proveo Odjel za opće, pravne i kadrovske poslove i zaštitu na radu. Prikupljeni i analizirani podaci su razvrstani prema spolu kako bi se temeljem rezultata istih u fazi planiranja mogle definirati jasne mјere za provođenje aktivnosti i veće osviještenosti u području ravnopravnosti spolova. Provedene analize pokazale su da je udio muškaraca u ukupnom broju zaposlenih radnika je 32%, dok je udio žena u ukupnom broju zaposlenih zdravstvenih radnika Bolnice 68%, od čega je omjer među lijećnicima 57% žena i 43% muškaraca.

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Statuta Bolnice, Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka definirana su tijela koja u Daruvarskim toplicama donose odluke o redovnom poslovanju i organizaciji rada. To su Upravno vijeće, ravnatelj, Ured ravnatelja kojeg čine ravnatelj i dva pomoćnika i Stručno vijeće. Statutom Daruvarskih toplica definirano je unutarnje ustrojstvo koje se sastoji od službi, odjela i odsjeka kojima upravljaju pročelnici službi, rukovoditelji odjela i voditelji odsjeka. Službe i odjeli se ustrojavaju kao zdravstveni, ali i nezdravstveni.

Upravno vijeće Daruvarskih toplica je tijelo koje upravlja ustanovom, vodi financijsku i poslovnu politiku te odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti. Predsjednik i tri člana/ice Upravnog vijeća su imenovani od strane osnivača, Bjelovarsko-bilogorske županije, jedan član/ica od strane Vlade Republike Hrvatske, dok su dva člana/ice radnici Daruvarskih toplica, imenovani od strane Stručnog vijeća i Radničkog vijeća.

Upravno vijeće ima ukupno sedam članova od čega su 2 žene i 5 muškaraca.

Za ravnatelja/ica Daruvarskih toplica može biti imenovana osoba koja ispunjava opće zakonske uvjete i uvjete propisane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom. Ravnatelj/ica Daruvarskih toplica bira se temeljem javnog natječaja na koji se mogu javiti sve osobe bez obzira na spol.

Ured ravnatelja je ustrojstvena jedinica koja se sastoji od ravnatelja/ice, zamjenika/ce ravnatelja/ice koje imenuje Upravno vijeće, dva pomoćnika/ce i glavnog fizioterapeuta/kinje koje imenuje ravnatelj, te tajnice/ka ravnatelja. Ravnatelj je muškarac, a zamjenica ravnatelja je žena, jedan pomoćnik ravnatelja je muškarac, a jedna pomoćnica žena, dok je glavni fizioterapeut Bolnice muškarac.

Stručno vijeće imenuje ravnatelj i čine ga najmanje voditelji ustrojstvenih jedinica ustanove. U radu Stručnog vijeća mogu sudjelovati i zdravstveni suradnici. Ravnatelj zdravstvene ustanove ne može biti predsjednik niti član Stručnog vijeća. Stručno vijeće sastaje se najmanje jedanput u 30 dana. Predsjednika Stručnog vijeća imenuje ravnatelj iz redova Stručnog vijeća. Ravnatelj ne može biti član, niti predsjednik Stručnog vijeća.

U nastavku se prikazuju podaci koji su prikupljeni za potrebe analize:

Politika zapošljavanja

Upravno vijeće zajedno s Uredom ravnatelja i Službom zajedničkih poslova aktivno provodi politiku zapošljavanja. Uvjeti i postupak izbora i reizbora na radna mjesta definirani su Zakonskim i podzakonskim propisima, primjenjujućim kolektivnim ugovorima, Statutom, te Pravilnikom o radu Daruvarskih toplica.

Daruvarske toplice aktivno provode politike razvoja ljudskih potencijala, aktivno primjenjuju načela transparentnosti, jednakosti i nediskriminacije. Natječaji za radna mjesta se objavljuju sukladno Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama i

Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, te Statutu, ovisno o vrsti, u Narodnim novinama, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, na oglasnoj ploči i internetskim stranicama Daruvarskih toplica. Svi uvjeti za zapošljavanje definirani su općim aktima Daruvarskih toplica koji su javno objavljeni i na taj način vidljivi svim potencijalnim kandidatima bez obzira na spol. Osim toga, Daruvarske toplice posebno naglašavaju i ističu natječajne odredbe koje su vezane uz diskriminatorne elemente, te se na natječaje koje objavljaju Daruvarske toplice mogu javiti oba spola. Također, pri oglašavanju ne koriste izričaje koju uzrokuju ili bi mogli uzrokovati diskriminaciju na temelju spola, bračnog i obiteljskog statusa i orijentacije.

Prava iz rada i uvjeti rada

Radni odnosi u Daruvarskim toplicama uređeni su pravilima o radu koji uređuju plaće, organizaciju rada, postupak i mjere zaštite dostojanstva radnika, mjere zaštite od diskriminacije i druga pitanja važna za radnike Daruvarskih toplica. Daruvarske toplice provode odredbe kolektivnih ugovora. U postupcima donošenja općih akata Daruvarskih toplica kojima se uređuju pitanja koja su važna za položaj svih radnika Daruvarskih toplica se redovito savjetuju s radničkim vijećem čime se omogućuje transparentno djelovanje u području prava iz radnih odnosa i uvjeti rada za sve radnike jednako.

U odnosu na prava roditelja, posvojitelja/ica, privremeno nesposobnih radnika Daruvarske toplice bez razlike u spolu primjenjuje mjere propisane zakonom i općim aktima Daruvarskih toplica. Svi radnici unutar navedenih kategorija koriste mjere jednako bez obzira na spol.

Sve propisane mjere zaštite objavljene su na internetskim stranicama Daruvarskih toplica i dostupne su svim radnicima. Osim toga, radnici Daruvarskih toplica koji su zaduženi za provedbu mjera svakodnevno savjetuju sve radnike o mogućnostima korištenja materijalnih i drugih prava koji su definirani kolektivnim ugovorima i zakonskim propisima.

Načelo primjene jednakosti plaća u javnim službama definirano je zakonom i primjenjuje se na sve radnike Daruvarskih toplica. Muškarci i žene u Republici Hrvatskoj imaju pravo na jednaku plaću, neovisno o spolu, što znači jednaku plaću za jednak rad, koji ovisi o složenosti posla i koji se javno objavljuje, čime se osigurava transparentnost.

Poboljšanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života radnika jedan je od načina uklanjanja razlika između spola na tržištu rada. U Daruvarskim toplicama provode se zakonom propisani standardi za roditeljski dopust i fleksibilne radne uvjete za radnike te se promiče ravnopravna raspodjela obveza skrbi između roditelja.

POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA SPOLNOG UZNEMIRAVANJA

Postupak i mjere zaštite dostojanstva radnika od uznemiravanja i spolnog uznemiravanja definirane su zakonom i općim aktima Daruvarskih toplica. Ravnatelj Daruvarskih toplica imenovao je dvije osobe koje su ovlaštena primati i rješavati pritužbe vezano uz zaštitu

dostojanstva. Upravo su imenovane osobe odgovorne osobe Daruvarskih toplica koje su prema radnopravnim zakonskim odredbama ovlaštene zaprimati, ispitati i rješavati pritužbe radnika, te se prema podacima dobivenim u postupku ponašati kao prema tajnim podacima s posebnom pažnjom. Pored toga imenovane osobe dužne su postupati u kratkim rokovima na koji način se nastoji u što kraćem rokom u potpunosti zaštiti žrtvu i pomoći joj primjenom mjera za sprječavanje uzinemiravanja. Pravilnik o postupku i mjerama za zaštitu dostojanstva radnika, a kako je uvodno citirano, diskriminaciju i uzinemiravanje definira kao neprihvatljiva ponašanja. Zaštitu od uzinemiravanja i spolnog uzinemiravanja prema Pravilniku također osigurava odgovorna osoba Daruvarskih toplica koja će temeljem ovog akta biti imenovana Službenikom za ravnopravnost spolova.

CILJEVI I BUDUĆE MJERE

Donošenjem Plana u narednom razdoblju žele se ostvariti ciljevi:

1. Podizanje svijesti o važnosti ravnopravnosti spolova među radnicima
2. Osiguranje jednakih prava i mogućnosti kod zapošljavanja, napredovanja i usavršavanja
3. Osnaživanje ravnopravnosti spolova na rukovodećim pozicijama
4. Održavanje postignute ravnopravnosti spolova u ostvarivanju materijalnih prava po osnovi roditeljstva
5. Prevencija rodne neravnopravnosti na radnom mjestu

Za ostvarenje ciljeva predviđaju se slijedeće mjere:

MJERA	Jačanje postojećeg okvira za promicanje i osiguravanje ravnopravnosti spolova
AKTIVNOSTI	Usvajanje Plana i objava na stranicama Daruvarskih toplica Imenovanje službenika za ravnopravnost spolova Za provođenje ovih aktivnosti odgovoran je ravnatelj, a ciljana skupina su svi radnici
MJERA	Podizanje svijesti o važnosti ravnopravnosti spolova
AKTIVNOSTI	Provođenje edukacija o radnoj svijesti i ravnopravnosti spolova Provođenje edukacija o prevenciji diskriminacije, uzinemiravanja i spolnog uzinemiravanja Provođenje edukacija na temu sprečavanja utjecaja pristranosti i predrasuda. Provođenje edukacija na temu važnosti ravnopravnog

sudjelovanja žena i muškaraca na rukovodećim pozicijama

Provodenje edukacija o temama vezanim za usklađivanje poslovnog i privatnog života radnika

Objava dodatnih informacija o tome što diskriminacija i uznemiravanje zapravo jesu te mehanizmi zaštite

Za provođenje ovih aktivnosti odgovoran je službenik za ravnopravnost spolova i ravnatelj, a ciljana skupina su svi radnici

MJERA

Osiguravanje pristupa relevantnim informacijama

AKTIVNOSTI

Informiranje o mogućnostima, uvjetima i postupku ostvarivanja prava po osnovi roditeljstva s ciljem osiguranja ravnoteže poslovnog i privatnog života

Informiranje o mogućnostima usavršavanja

Informiranje radnika o njihovim materijalnim pravima i pravima vezanim uz godišnji odmor, plaćeni dopust i slično

Za provođenje ovih aktivnosti odgovorna je Služba zajedničkih polova, a ciljana skupina su svi radnici

Klasa: 030-08/25-10

Urbroj: 510-06-25-36-10

U Daruvaru, 20. siječnja 2025. godine

Ravnatelj
Ratko Vuković, univ.spec.oec.

